

SLUPSKÝ ZPRAVODAJ

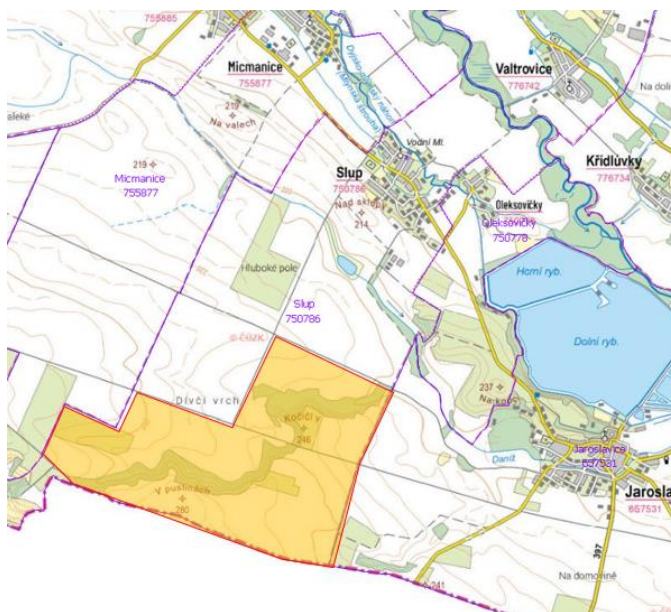
Svazek 26

vydání 1

24. dubna 2024

Vážení občané,

Obec Slup byla oslovena dvěma společnostmi, a to ČEZ Obnovitelné zdroje s.r.o. (dále jen ČEZ OZ) a TCN energie s.r.o. (dále jen TCNE), s návrhem na výstavbu větrných elektráren v katastru obce Slup. První informační schůzka proběhla ve středu 24.1.2024 v kulturním domě, kde si prezentaci firmy ČEZ OZ přišlo vyslechnout asi 30 občanů a členové zastupitelstva. Schůzka se zástupci firmy TCNE následně proběhla v kanceláři OÚ v rámci pracovního jednání zastupitelstva obce. Obě firmy se zajímají o výstavbu větrných elektráren v lokalitě Šacberk, tedy v jižní části katastru obce Slup při hranici s Rakouskem, a nejbližší větrná elektrárna by tak měla stát cca 2 km od jižní části zastavěného území.

Obrázek 1 Lokalita vhodná pro výstavbu větrných elektráren

Zastupitelstvo obce Slup se na základě těchto prezentací rozhodlo před samotným jednáním s výše uvedenými firmami nechat prostor k vyjádření občanům prostřednictvím ankety, jejíž základní otázka bude, zda větrné elektrárny na území naší obce chceme nebo ne. Na základě výsledku této ankety a názoru občanů budou moct členové zastupitelstva rozhodnout a případně dál řešit přesnější podmínky výstavby větrných elektráren.

Předběžné nabídky obou firem se liší v maximálním počtu a výšce větrných elektráren. Dále se nabídky liší v podmínkách spolupráce i objemu financí, které by obec v případě souhlasu s výstavbou a provozování větrných elektráren každoročně obdržela. Přesnou částku však nelze v tuto chvíli přesně určit. Vždy bude záležet na množství větru, aktuální ceně vykupované elektřiny a počtu postavených větrných elektráren.

Občany samozřejmě zajímá, co by se v případě výstavby za peníze pořídilo a jestli budou mít např. levnější elektřinu. V tomto případě asi není na místě něco slibovat, protože samotné povolování stavby je dlouhý proces a do spuštění provozu větrných elektráren a inkasování finančních prostředků do obecního rozpočtu proběhnou minimálně jedny volby do obecního zastupitelstva. Ale již v současné době víme, že je potřeba rozšířit čistítku odpadních vod, postavit nový vodojem a vybudovat nové vrty,

což jsou výdaje v řádech desítek milionů korun a možnosti financování z případné dotace je v dnešní době stále menší. V případě výstavby nových projektů, odpuštění poplatků nebo příspěvků na elektřinu by vše záviselo na rozhodnutí zastupitelstva, které by mohlo rozhodovat například na základě podobné ankety jako té o výstavbě větrných elektráren.

V Tabulce 1 ve stručnosti uvádím předběžné nabídky obou firem pro srovnání a představu.

Jiří Slezák, starosta

Tabulka 1 Základní parametry nabídek k výstavbě větrných elektráren

	ČEZ OZ	TCNE
Maximální počet strojů	14	8
Výška (po špičce listu v nejvyšší poloze)	až 240 m	až 220 m
Forma spolupráce	5% ze zisku ve společném podniku	10% ze zisku ve společném podniku
Finanční kompenzace pro obec (za jeden stroj ročně)	Cca 500.000,- Kč	Cca 3.500.000,-Kč
Likvidace strojů	Průběžná tvorba fondu, Možnost repase	Průběžná tvorba fondu, Možnost repase

Větrné elektrárny v okolí

V pátek 18.3.2024 proběhlo v zasedací místnosti ve Slupci setkání pana senátora Tomáše Třetiny a starostů okolních obcí, kteří v současné době řeší stavbu větrných elektráren na svém území. Z tohoto jednání vyplynulo, že v našem okolí jedná s obcemi o výstavbě větrných elektráren několik firem. Samotné obce jsou v této problematice na různém stupni jednání. Některé, tak jako naše obec, zatím řeší, jestli vůbec větrné elektrárny na svém území chtějí, jiné už mají z loňského roku schválené a uzavřené smlouvy o spolupráci a podnikají kroky k samotné výstavbě.

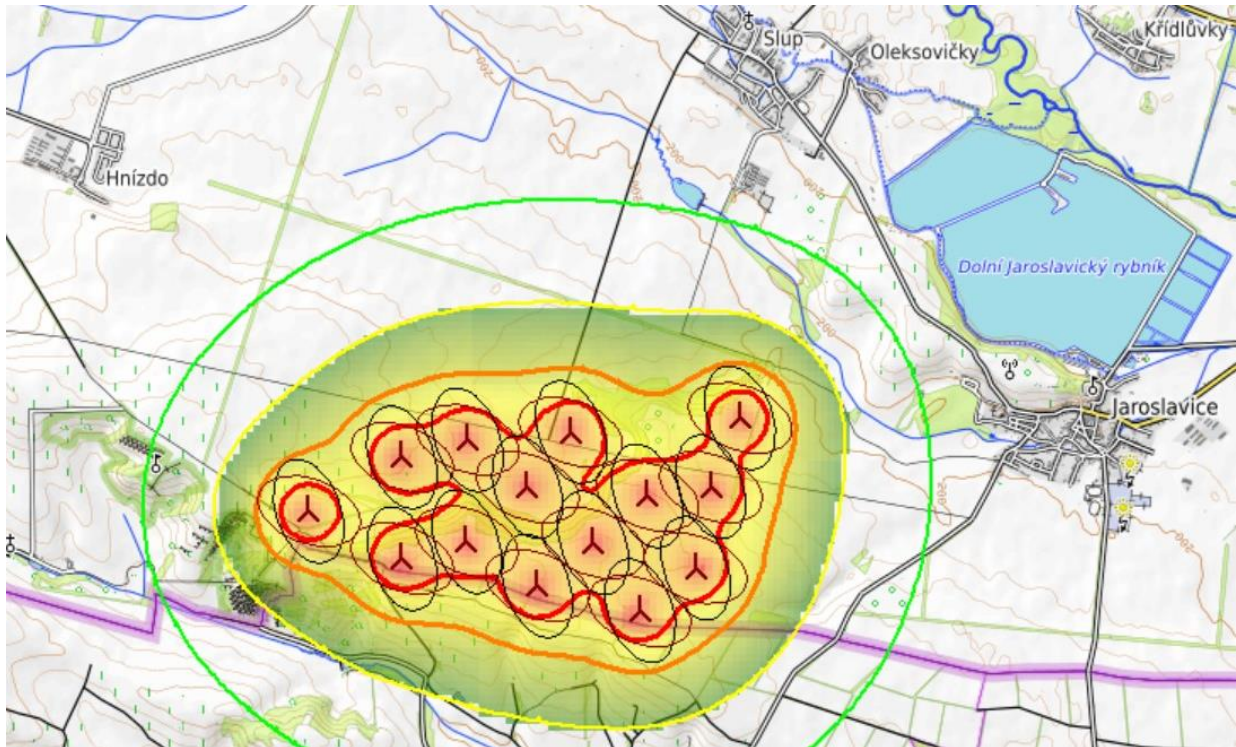
V Tabulce 2 jsem vyznačil obce (jejich katastry) které větrné elektrárny řeší a v jaké fázi se nacházejí a o jaký maximální počet by mělo jít.

Obrazek 2 Uzavřeny smlouvy o spolupráci na výstavbě x Probíhá jednání, anketa, referendum

Hlučnost větrných elektráren

Hluková analýza ukazuje tzv. nejhorší variantu. Tzn. že fouká vítr směrem k posluchači a větrník je nejhlučnější (tzn. vítr nepřehlučí elektrárnu). Červená čára je 50db, oranžová čára je 45db (noční hygienický limit pro automobilovou dopravu), žlutá čára znamená 40db (noční hygienický limit), zelená je 35db, zde už hluk pozadí přehluší elektrárnu vždy.

Obrázek 3 Zobrazení hranic hlukové analýzy v k.ú. Slup (dle ČEZ OZ)

Mýty a fakta o větrných elektrárnách¹

Větrné elektrárny jsou hlučné

Důvodem častých obav z hluku větrných elektráren jsou u nás patrně špatné zkušenosti s prvními, nepovedenými českými prototypy turbín z počátku devadesátých let. Díky technologickému vývoji jsou však současné elektrárny již o poznání tišší. Agentura ochrany přírody a krajiny uvádí, že les ve vzdálenosti 200 metrů vydává při rychlostech větru 6–7 m/s přibližně stejný hluk jako větrná elektrárna ve stejné vzdálenosti.

Větrné elektrárny hyzdí krajinu

Větrné elektrárny nesporně tvoří nové dominanty v krajině. Musí se stavět tam, kde je dostatečně větrno, tedy většinou na kopcích nebo rozlehlých rovinách. To, že jsou vidět, ještě ale neznamená, že pohled do krajiny hyzdí. Vliv na krajinný ráz je hodnocen z pohledu člověka, které je v konečném

¹ SEQUENS, Edvard a HOLUB, Petr. Větrné elektrárny: mýty a fakta. České Budějovice: Sdružení Calla, 2004. ISBN 80–86834–09–3.

důsledku velmi subjektivní. Někomu turbíny vadí, jinému se líbí. Harmonická krajina, jak ji vnímáme, je založena na rovnováze působení člověka a přírody. A větrná elektrárna je často hodnocena jako moderní prvek, který krajinu oživuje, symbol čisté, nevyčerpatelné a dynamické energie větru. Umístění větrných elektráren do krajiny musíme vnímat v kontextu, nakoľik tyto čisté zdroje zároveň sníží znečištění z jiných elektráren. Velké uhelné a jaderné elektrárny mají daleko větší vliv na krajinný ráz: ať už samy o sobě, nebo svými dopady. Povrchová těžba hnědého uhlí zásadně proměnila krajinu severních Čech. Také odlesnění celých pohoří vinou kyselých dešťů z jeho spalování má razantnější dopad na krajinný ráz než rotory větrníků.

Samozřejmě jsou také místa, kde by větrné elektrárny stát neměly. Projektant musí posoudit, zda není záměr výstavby elektráren umístěn v území, kde by byl v zásadním střetu s požadavky ochrany přírody a krajiny nebo ochrany památkové zóny. V citlivých územích nechá úřad zajišťující ochranu krajiny zpracovat hodnocení vlivu na krajinný ráz. Při něm se vytvoří pohledové studie, které umožní dopředu posoudit, jak bude elektrárna v krajině vypadat. Při posuzování je brán v potaz počet turbín, jejich rozložení a blízkost jiných větrných farem nebo dalších dominant. Všechny významné ekologické dopady jsou pak zváženy během procesu posouzení vlivů na životní prostředí (EIA).

Větrné elektrárny zabíjejí ptáky a plaší zvěř

Otáčející se lopatky pro letící opeřence riziko představují, avšak ne velké. Turbína je pro ně viditelná překážka, kterou oblétají. Nebezpečnější je v noci nebo za mlhy, ale ani tehdy nebyly zaznamenány fatální důsledky. Ani případný střet s otáčející se lopatkou nemusí končit tragicky, přestože její obvodová rychlost na koncích dosahuje až 200 kilometrů v hodině. Kamery zaznamenaly, že vzduchový polštář okolo lopatky dokáže ptákem smýknout, aniž by ho zranil či usmrtil. Britská prestižní Královská společnost pro ochranu ptáků provedla měření na větrných farmách ve Walesu a dospěla k závěru, že na každých deset tisíc ptáků, kteří proletí přes větrnou farmu, dojde pouze k jedné smrtelné kolizi. Přepočteno na jednu vrtuli, jde maximálně o jeden až dva střety za rok. Je ale známo několik případů, kdy došlo k zabítí většího počtu ptáků větrnými elektrárnami: například kalifornský Altamont Pass nebo La Tarifa ve Španělsku. Příčinou bylo špatné umístění. Aby se něco podobného už neopakovalo, je potřeba zajistit vyloučení výstavby v přírodních rezervacích, v místech velkého soustředění ptáků nebo napříč jejich tahovým cestám, případně u velkých kolonií netopýřů. K tomu by ale nemělo dojít. Každý projekt větrných elektráren u nás prochází posouzením vlivu na životní prostředí (EIA), jehož součástí je také hodnocení vlivu na faunu. Ve sporných případech může úřad zajišťující ochranu přírody nařídít zpracování speciální ornitologické studie.

Elektrárny neruší zvěř

Liché jsou také obavy, že větrné elektrárny budou rušit nebo vyhánět zajíce, srnčí, lišky a další zvířata. Potvrdil to tříletý výzkum, který prováděl Ústav pro výzkum divoce žijících zvířat na Veterinární univerzitě v Hannoveru. Sledoval rozsáhlé území s celkem 36 větrnými elektrárnami i srovnávací oblasti, kde turbíny nejsou. Hustota zvěře na území s elektrárnami zůstávala stejná, nebo se dokonce zvyšovala. Přitom během výzkumu byly ve sledovaném území stavěny další turbíny. Provoz elektráren tedy nevede ani k odchodu zvěře, ani ji nenutí se těmto místům vyhýbat. Zvířata si totiž na zařízení zvyknou, takže jimi nejsou rušena. Potvrzují to také zkušenosti myslivců i zemědělců z mnoha zemí, kde jsou větrné elektrárny v provozu.

Větrné elektrárny obtěžují kmitajícím stínem a odlesky slunce na lopatkách

Pokud větrná elektrárna stojí mezi vámi a nízkostojícím sluncem, vnímáte nepříjemné kmitání světla a stínu. Tomuto jevu se říká stroboskopický efekt. Často bývá připodobňován jízdě autem nebo vlakem v aleji stromů. Avšak u větrných elektráren není tak intenzivní, protože se otáčejí mnohem pomaleji. Přesto, pokud blízko plánovaných elektráren stojí obytné domy, měl by si projektant dát pozor i na tento problém. Zvláště pozorně se zmíněnému tématu věnují v severských zemích, kde je slunce nad obzorem níže, než je tomu u nás. Při přípravě projektů se počítá nejvyšší doba, po kterou v daném místě působení tohoto jevu hrozí (pokud by stále svítilo slunce, nikdy se nevyskytovaly mraky a rotor byl neustále kolmo k pozorovateli, a vrhal tedy největší možný stín), a skutečná doba působení podle reálných meteorologických podmínek. Pokud zahrneme svit slunce, oblačnost a měnící se směr větru, celkově jde zhruba o pět až šest hodin v součtu za celý rok. Program ovládání elektrárny umožňuje takové nastavení, aby po dobu několika minut denně, kdy vrhá stín na domy hrozí, byla elektrárna zastavena.

U prvních větrných elektráren se stávalo, že se slunce odráželo na otáčejících se lopatkách a záblesky obtěžovalo obyvatele. Ale výrobci začali používat matné barvy listů rotoru a stížnosti na diskoefekt, jak se tento jev někdy označuje, ustaly.

Větrné elektrárny ruší příjem televize a rádia

Nepohybující se stožár větrné elektrárny vadí vlnám úplně stejně jako jakýkoliv komín. Ten elektromagnetické pole narušuje, ale příjmu rozhlasu, televize i sítě mobilních telefonů (GSM) to nevadí. Rušení signálu by hrozilo pouze v případě, že by kovový sloup turbíny stál přímo mezi nedalekou anténou a vysílačem. Ovšem tak blízko domů se elektrárny nestavějí. Jiná situace nastává u točícího se rotoru. Tam dochází k podobnému jevu jako u stroboskopického efektu, kdy je elektromagnetické vlnění střídavě zastiňováno a intenzita signálu kolísá. Totéž způsobují projíždějící automobily nebo vlaky. Zmíněné kolísání je však patrné jen v bezprostřední blízkosti pohybujících se předmětů. V běžných televizních a rozhlasových přijímačích je usměrňuje automatické vyrovnávání citlivosti, proto je diváci či posluchači vůbec nepostřehnou. Navíc se dnes vrtule turbín nevyrábějí z kovu, nýbrž z umělých pryskyřic, takže elektromagnetické vlny neodrážejí.

Obrázek 4 Vizualizace větrných elektráren z kopce nad Vodní nádrží U Sadu směřem k Rakousku

Informace o konání ankety k možné výstavbě větrných elektráren

1. Anketní lístek k možné výstavbě větrných elektráren v katastru obce Slup bude možné odevzdat v týdnu od 6.5.2024 do 10.5.2024, a to:

6.5. Pondělí	8:00 - 18:00
7.5. Úterý	8:00 - 15:00
8.5. Středa	SVÁTEK
9.5. Čtvrtek	8:00 - 18:00
10.5. Pátek	8:00 - 12:00

2. Místem konání ankety kancelář Obecního úřadu.

3. Ankety se mohou zúčastnit občané s trvalým pobytem v obci Slup (včetně místní části Oleksovičky) od věku 15 let (nejpozději 10.5.2024).

4. Anketní lístek obdrží občan v zasedací místnosti v den konání ankety.

5. V případě nemoci je možné navštívit občana doma s přenosnou hlasovací schránkou, tento požadavek oznamte na Obecní úřad ve Slupi nejpozději do 9.5.2024 do 18:00 hodin.

Obec Slup

ANKETNÍ LÍSTEK
k možné výstavbě větrných elektráren v obci Slup

Ve dnech

Souhlasím s výstavbou větrných elektráren v katastru obce Slup

Nesouhlasím s výstavbou větrných elektráren v katastru obce Slup

Otisk úředního razítka

Do tohoto zpravodaje se bohužel nevejdou všechny informace k problematice výstavby větrných elektráren. Na webu obce jsme proto zřídili samostatnou sekci: <https://www.slup.cz/novinky/anketa-vetrne-elektrarny>

Dětská skupina nebo školka. Je v tom rozdíl?

Jak je již ve zpravodaji zmíněno, plánuje obec (a vlastně již realizuje) založení tzv. Dětské skupiny. A proč tomu tak je? Odpověď není nijak složitá. Vzhledem k tomu, že v příštích dvou letech by kapacita naší stávající školky, s ohledem na aktuální počet dětí v předškolním věku, byla nedostačující, bylo zřízení dětské skupiny to nejlepší řešení. Mnozí z vás přemýšlí nad rozdílem mezi mateřskou školkou a dětskou skupinou. Ty nejpodstatnější vám krátce shrneme.

Mateřské školy patří legislativně pod Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, kdežto dětské skupiny spadají pod Ministerstvo práce a sociálních věcí. Dětské skupiny jsou určeny pro děti již od 6 měsíců až do zahájení povinné školní docházky. Věkové rozpětí si ale poskytovatel (v našem případě obec) určuje sám podle svých možností a zájmu rodičů. O děti v mateřských školách se starají osoby s pedagogickým vzděláním, o děti v dětských skupinách (zejména děti do tří let) se mohou starat i osoby se zdravotnickým či sociálním vzděláním nebo profesionální chůvy. Přijetí do mateřské školy předchází tzv. Zápis do Mateřské školy, přijetí do dětské skupiny je stanoveno na základě podepsání Smlouvy o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině. Obec stanovila, že finanční náročnost bude v obou zařízeních stejná. Znamená to tedy, že vaše náklady na umístění dítěte v dětské skupině budou stejné jako v mateřské škole.

Dětská skupina vznikne v budově obecního úřadu místo posilovny (tělocvičny) a ordinace praktického lékaře a jednotliví zájemci budou blíže informováni individuálně.

Akce, na které se můžeme těšit

Sobota 27. dubna bude ve znamení květin. Čeká nás výsadba trvalkového záhonu ve Slupi za autobusovou zastávkou. Mnozí z vás si jistě všimli, že půda pro výsadbu je již připravena. Připraveno je také na 400 ks rostlin. Doufejme, že nám při sázení bude přát počasí.

A poslední den v dubnu je také každoročně spjat s pálením čarodějnic. Tato akce se opět uskuteční za fotbalovým hřištěm a jako vždy jí bude předcházet průvod čarodějnic a čarodějů od zastávky autobusu 19:00 hodin.

V červenci uplyne 40 let od otevření nově postavené budovy Mateřské školky. A právě k tomuto výročí Obec Slup uskuteční v pátek 31. května v areálu Mateřské školky Dětské odpoledne, které však nebude určeno jenom dětem. Výstavou fotografií si připomeneme celé toto období, zavzpomínáme se současnými i bývalými zaměstnanci a nahlédneme do prostor školky. Pro děti budou připravené rozmanité dílničky.

V sobotu 15. června slaví na hřišti naši fotbalisté 60. výročí založení SFK, které spojí s dětským dnem. Po dětském dnu proběhne fotbalové utkání mužů a dětí a doprovodný program, který bude trvat až do večerních hodin.

Ani naši vinaři nezahálí a na sobotu 20. července pro vás připravují „Putování po Čulských sklepech“. Také tato akce, kde máte možnost ochutnat to nejlepší víno jaké vám vinaři mohou nabídnout, se postupně začleňuje do akcí, které se stávají tradicí a postupně se zdokonalují.

Konec prázdnin (31.8) si opět zabral „Čulský mlynář“, který si připravil poháry pro nejlepší hasičská družstva.

Tradičně nás začátkem září (7.9.) čeká 19. ročník Slavností chleba. S touto akcí nám opět pomohou coby pořadatelé nejen členové místních spolků, ale i jednotlivci, čehož si velice vážíme. Věříme, že opět vyjde počasí a celá akce bude úspěšná.

A letošní rok akcí bude opět uzavírat Klub matek svým Podzimním jarmarkem, který se letos uskuteční 16. listopadu, a také Rozsvěcováním vánočního stromu 30. listopadu.

Malé ohlédnutí

Letošní rok akcí jsme zahájili Tříkrálovou sbírkou, která se uskutečnila 6. ledna. I když počasí nebylo zrovna ideální, protože přšelo, malým koledníkům se podařilo vybrat krásných 24 798,- Kč. Poděkování patří nejen koledníkům, ale i maminkám, které je během koledování doprovázely. Charita, coby organizátor této akce, všechny koledníky pozvala do kina na animovaný film Přání.

13. ledna myslivci uspořádali svůj tradiční Myslivecký ples. Opět nechyběla zvěřinová tombola a občerstvení v podobě guláše. Zábava se skupinou Stone a téměř vyprodaným sálem se jako vždy vydařila.

17. února si pro Masopust zvolili hasiči. A stejně jako koledníkům v lednu, tak i jim v únoru nepřálo počasí. Celé dopoledne bylo deštivé. I přes nepřízeň počasí se však do průvodu vydalo přes padesát masek. Večerní zábava s taneční skupinou Klaxon a bohatou tombolou byla příjemným zakončením celého dne.

Sobota 9. března patřila ženám. Klub matek si opět pro ženy připravil krásnou akci. Všechny ženy, které přišly, byly obdarovány kytičkou a výborným zákuskem. Během večera si dámy mohly vyzkoušet malé

Obrázek 7 Všechny skupinky Tříkrálové sbírky

kosmetické procedury. Na pódiu zatančily mažoretky z Božic a také naše „čulské holky“, konkrétně Anička, Eliška, Karča a Venda. Třešničkou na dortu byl zábavný kvíz s odměnou pro vítěze a také vystoupení v lehkém stylu televizních pořadů Inkognito a Partička v podání našich „matek“ Ivety, Peti a „taťky“ Pavla. Večer pak završil taneční zábavou DJ Láďa.

Hned další týden (15. března) si pro změnu vyrazili z kopýtka naši důchodci. Pro ně obecní úřad připravil každoroční besedu s bohatým občerstvením a živou muzikou v podání pana Žídka. Toto setkání si pravidelně nenechá ujít větší polovina našich starších spoluobčanů a při dobré muzice si nejen zaspívají, ale i zatančí.

Neděle 17. března lákala k velikonočnímu tvoření. Děti si vyzkoušely různé techniky barvení vajíček, zasely si velikonoční osení, ozdobily perníčky. Velkým lákadlem bylo také pletení pomlázek, kterého se ujali místní tatínkové a v neposlední řadě výroba píšťalek z vrbových proutků, kterou si vzal na starost pan Tomáščík. Společně pak všichni ozdobili skořápkovnik před školkou a také obří dřevěná vejce.

Obrázek 6 Perníčky, které si děti z samy nazdobily

23. března pořádala obec ve spolupráci s Mysliveckým spolkem

akci Uklidme Slup. A jak už to tak bývá... Nepřálo-li počasí koledníkům a maskám, nepřálo ani uklízečům. I když bylo velmi větrné počasí, sešlo se cca 27 dospělých a 16 dětí, aby prošli větrolamy a uklidili to, co jiní odložili. Nakonec bylo všem příjemnou odměnou opékání špekáčků na střelnici.

V polovině dubna se konal dětský karneval. Děti čekalo bujaré dovádění s kejklířem Čabikem a malování na obličej. A samozřejmě, že nemohla chybět celá královská družina s králem a královnou. Pro děti byly opět připraveny sladké odměny.

Obrázek 5 Společné foto z akce Uklidme Slup